

КОНСТРУКТОР І ВЧЕНИЙ ОЛЕКСІЙ КОНЯЄВ



Коняєв Олексій Миколайович народився 8 жовтня 1926 року в селищі Нижнє Дрезгало-во Липецької області. Незабаром його родина переїхала до селища Алмазна Луганської області, де він провів дитячі та юнацькі роки.

Коняєв О.М. з 1943 року по 1949 рік служив в армії, брав участь у бойових діях на 3-му Українському фронті. З початком війни він не встиг закінчити школу, тому атестат про середню освіту отримав тільки під час служби в армії, здавши екзамени екстерном. Після демобілізації вступив до вечірньої філії Харківського політехнічного інституту у місті Ворошиловград (нині – Луганськ), яку закінчив у 1956 році за спеціальністю «Локомотивобудування».

Починаючи з 1954 року впродовж 15-ти років Коняєв О.М. працював, спочатку на Ворошиловградському паровозобудівному заводі, а потім на Луганському тепловозобудівному заводі, розпочавши свою трудову діяльність інженером в цеху, який тоді називався паровозозбиральний. Він пройшов шлях від рядового інженера до головного конструктору заводу з локомотивобудування, очоливши у 1960 році конструкторський відділ (ОГКЛ) у віці 34 років. На цій посаді Олексій Миколайович працював дев'ять років.

Головний конструктор Коняєв О.М. зробив значний внесок у розвиток вітчизняного тепловозобудування. Під його керівництвом і безпосередній участі були спроектовані, випробувані і впроваджені у виробництво нові моделі магістральних тепловозів типу 2ТЕ10Л, М62, ТЕ109 та інші, які на довгі роки стали базовими для розвитку вітчизняного тепловозобудування. Особливо інноваційною конструкцією того часу був вантажо-пасажирський тепловоз ТЕ109, захищений 46 патентами, з новим чотирьохтактним дизелем типу Д49 потужністю 4080-5440 кВт, тяговою електричною передачею змінно-постійного струму і кузовом несучого типу, який став по візкам та багатьом вузлам і системам прототипом для тепловозів 2ТЕ116, ТЕ114, ТЕП150 та інших. Цей тепловоз, разом з тепловозом М62, склали основу для масових поставок українських локомотивів за кордон, які у різних країнах світу часто представляв особисто їх головний конструктор Коняєв О.М.. В цей ж період він створив на Луганському заводі найбільш дієвий колектив конструкторів, випестував серед проєктантів тепловозів справжніх лідерів – майбутніх ведучих проєктантів та головних конструкторів, заклав основи розвитку дослідної бази підприємства, а також захистив кандидатську дисертацію.



У 1969 році О.М. Коняєв, як висококваліфікований фахівець, був запрошений на педагогічну роботу в Луганський машинобудівний інститут і у 1972 році захистив дисертацію доктора технічних наук та через два роки отримав вчене звання професора. Незабаром, після захисту докторської дисертації (1973), Олексія Миколайовича було призначено рек-

тором інституту. На цій посаді він відпрацював 23 роки, що є найбільшим терміном серед всіх керівників вузів Луганського регіону.

Велика енергія і працьовитість О.М. Коняєва дозволили покращити матеріально-технічну базу машинобудівного інституту. За роки його керівництва були побудовані і введені в дію сучасна бібліотека, профілакторій, нові навчальні, виробничі і побутові корпуси, спортивний комплекс, об'єднані на загальній території у студентське містечко. Значно зміцнився кадровий склад вишу: докторів наук, професорів стало 37 чоловік, а кандидатів наук, доцентів – 335 (61% від загальної кількості викладачів). Із діючих 40 кафедр - 20 стали випускаючими. З'явилися нові спеціальності – економічні, електротехнічні, транспортні, юридичні. Все це дозволило забезпечити суттєву зміну статусу вищого навчального закладу, який поступово із спеціалізованого машинобудівного перетворився на багатопрофільний вищий навчальний заклад. У 1993 році на базі Луганського машинобудівного інституту створений Східноукраїнський державний університет класичного типу, а Коняєва О.М. затверджено його президентом.

Професору Коняєву О.М. було присвоєно звання Заслуженого працівника вищої школи України. Він був нагороджений 2-ма державними орденами: «Трудового Червоного Прапора» та «За заслуги» III ступеня, 10 медалями. У 1993 року він став Почесним громадянином міста Луганська, з 1997 року – заслуженим професором (почесним ректором) Східноукраїнського державного університету. Йому було присвоєно звання академіка Інженерної академії України, Транспортних академій України та Росії, член-кореспондента Міжнародної Інженерної академії.

Олексій Коняєв – автор понад 250 друкованих праць, авторських свідоцтв, зарубіжних патентів. Особисто підготував 3-х докторів і 16 кандидатів наук. Довгий час він був відповідальним редактором республіканського міжвідомчого науково-технічного збірника «Конструювання і виробництво транспортних машин».

Матеріал підготували:

*канд. техн. наук, професор В.І. Могिला,
канд. техн. наук, доцент С.Г. Грищенко*

Новини інституту

НОВИЙ СТАНДАРТ

У зв'язку з відміною дії державного стандарту ДСТУ 1.3:2004 «Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення технічних умов» в філії «НДКТИ» на замовлення ПАТ «Укрзалізниця» розроблено проект стандарту підприємства СТП–П 01-006:2016 «Система стандартизації ПАТ «Укрзалізниця». Технічні умови. Правила побудови, викладання, оформлення, погодження, прийняття та позначення», зареєстрований в реєстрі нормативних документів ПАТ «Укрзалізниця» 10.11.2016 за № 0016. Стандарт погоджено з усіма причетними підрозділами ПАТ «Укрзалізниця» і він знаходиться на затвердженні у керівництва Товариства. З моменту введення галузевого стандарту в дію наказом ПАТ «Укрзалізниця» всі технічні умови що розробляються на замовлення ПАТ «Укрзалізниця» повинні відповідати його вимогам.